

NUMĂRUL 10 BANI

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
Zacez: la 1 și 15 ale fiecărui luni și se plătesc tot-d'una înainte
în București la Casa Administrației
în țară și străinătate prin mandate postale
Un an în țară 80 lei; în străinătate 90 lei
Săptămânal . . . 15 . . . 25 . . .
Trei luni . . . 8 . . . 13 . . .
Un număr în străinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No. 8. — STRADA CLEMENȚEI — No. 8

EPOCA

TELEFON

ANUNCIURILE
În București și județe se primesc numai la
Administrația
în străinătate, direct la administrație și la
toate oficiile de publicitate
Anunțuri la pag. IV . . . . . 0,30 b. linia
. . . . . III . . . . . 2.—
. . . . . II . . . . . 3.—
Inserțiile și reclamele 3 lei rîndul
De vechi 20 bani

REDACTIA
No. 8 — STRADA CLEMENȚEI — No. 8

GREUTĂȚILE SITUAȚIEI

Asociațiunile agricole

Ideile, ce adesea am avut prilejul să expunem, în coloanele acestui ziar, ca și lucrările Cercului de studii, privitoare la organizarea dreptului de asociațiune, ne-ar putea scuti d'a mai expune sentimentele ce hrănim față de noul proiect de lege privitor la asociațiunile agricole. Proiectul d-lui ministru al domeniilor nu poate de cit să aibă aprobarea noastră, dacă nu asupra modalităților, cel puțin asupra tendințelor ce desvelește.

Acest proiect ne autoriză a crede că d. Stolojan pricepe că, după ce am întemeiat mica proprietate, acum avem sarcina de a o consolida.

După ce s'a dat pământ imensei majorității a țaranilor noștri, se cade să deșteptăm într'înșii simțul proprietății, să dăm prosperitatea acestei proprietăți și să căutăm a dezvolta mai ales însușirile morale ale țărânilor noastre, pentru ca prin silințele sale, îmboldite de Stat, să caute ea însăși a-și crea o stare materială mai înflorită.

Din acest punct de privire, concepțiunea d-lui Stolojan, pe care d-sa o califică, în expunerea de motive, de «nouă orientare economică», e superioară celei a predecesorului său, d. Aurelian.

Reflecțiunile cuprinse în expunerea de motive, cu privire la rolul ministerului de agricultură și imbrunutate d-lui Tisserand, fost ministru al agriculturii în Anglia, sunt excelente.

«Un minister al agriculturii trebuie să aibă de principiu esențial și fundamental de a nu lovi în nici o inițiativă privată sau colectivă, ci, din contra, de a deștepta spiritul de inițiativă și de independență și de a-l stimula și dezvolta printr' «ricultorii înșiși.»

Din parte-ne, nu avem nici o rezervă de făcut față de aceste sănatoase principii.

Călăuzit de aceste credințe, d. ministru al domeniilor caută să creeze, prin favorurile unei legi speciale, asociațiunii între agricultori.

Aceste asociațiuni, putînd cum-păra cu toptanul, în condițiunii mai eficiente ca în detalii, seminte, mașini și ori-ce unelte agricole, avînd puțința de a desfăcea în comun produsele solului ast-fel în cit să în-lăture intermediarii, vor micșora cheltuelile de producțiune și vor rămîne cu beneficii mai mari, în cit or putea rezista scaderii actuale de prețuri a cerealelor.

Intențiunea e excelentă și neplace a crede că și rezultatele vor fi ferice.

Se poate, totuși, ca aceasta «nouă orientare a politicii economice» să nu dea roade imediate.

O populațiune, de a cărei ridicare morală nu ne-am îngrijit în destul, deprinsă numai a aștepta ori-ce îmbunătățire de la stăpînire, gata prin

urmare a primi—și aceasta e marea primejdie—ori-ce îmbunătățire, de la ori-ce stăpînire, nu poate de o dată să dezvelească toată energia morală, toată activitatea necesară și puterea de inițiativă ce desfășură, de pildă, populațiunile agricole romîne din Ungaria.

De aceea, chiar neisbîndele ce am putea încerca pe calea aceasta, nu însemnează că calea e greșită, ci din potrivă, că am intîrziat prea mult d'a pași pe drumul acesta.

Din parte-ne, vom sprijini ori-ce intervențiune de felul acesta a Statului, menită a deștepta inițiativa privată și a da claselor noastre muncitoare conștiința de sine și deci puțința de a lucra și ele la ridicarea lor morală și materială.

TAXA ASUPRA LEFURILOR FUNCȚIONARILOR

D. G. Cantacuzino, printre proiectele de legi, cu tendință impozitară, ce le pregătește pentru crearea de noi resurse, menite a acoperi deficitul bugetar, s'a oprit și la taxa ce s'a deslințat asupra lefurilor funcționarilor.

De data asta însă nu va fi o taxă uniformă.

E vorba — ca o îndrumare spre impozitul progresiv asupra venitului — să se impue un impozit pe lefurile funcționarilor proporțional cu sumele ce primesc.

Se va admite un punct de plecare și un maximum impunînd pe funcționarii cei mici cu 2 la sută și pe cei mari pînă la 5 sau 6 la sută.

Proiectul d-lui Cantacuzino, care e încă în stare embrionară, va produce, după calculele făcute, pînă la 3 milioane de lei.

Cititorii vor găsi în pag. II, la foaie, reproducerea în extenso a textului senzaționalului broșurii «Boala reformelor în armată»

CRUZIME

Eu unul n'aș primi cu nici un preț să fiu redactor la Voința Națională, pentru un motiv foarte puternic, printre altele: n'aș avea ce scrie și deci nu aș putea să îmi fac în conștiința datorită de scriitor la acea gazetă.

În adevăr, Voința, neputînd scrie nimic despre cele ce se petrec acum în viața noastră politică, neputînd scrie nici un cuvînt despre demisia d-lui Djuvara, despre negocierile de împăcare cu aurenliștii, despre halul în care a ajuns partidul liberal sub inteligentă conducere a d-lui Sturdza, etc., etc., avea, biată, o singură scăpare: se îndeletnicea cu acea știință, dătătoare de liniște și mulțumire sufletească, cu istoria.

De cite ori organul oficios al partidului liberal în genere și al guvernului d-lui Sturdza în special, era strîns cu ușa în ceea-ce privește evenimentele zilnice, hop! întorcea foaia și se ocupa de 77, 66, 57, 48 și 21. Tactica Voinței era, precum vedeți, absolut inofensivă: Independența, Regalitatea, Constituția, Unirea, Divanurile ad-hoc, Revoluția și Tudor Vladimirescu, istoricește cercetate, nu pot aduce vre-o pagubă adversarilor politici, iar Voința dobîndea suprema satisfacție de a scăpa de incurcăturile la cari o expun la cite două zile o dată, actele patronilor săi.

Conservatorii însă, acești reacționari fanarioți, hidre cu șapte capete și patru-zeci de cozi, nu au lăsat în pace pe Voința nici în cercetările istorice. Au mers cu cruzimea pînă a reduce pe Voința la tăcere și asupra lui 77, 66, 57, 48 și 21—asupra unui studiu istoric, inofensiv ca ori-ce studiu istoric.

Și așa se face că redactorii Voinței, zăpăciți, nici nu știu ce să mai scrie ca să umple măcar interminabilele coloane ale cearșafului. Și de aia se ocupă cu descoperirea d-rului Schenk, cu luptele din Africa centrală, cu noile leacuri asupra oficei și cite și mai cite nădrăvăni.

Sărmana Voință.

Greutățile situațiunii

Contra d-lui Lascar.— Vederile d-lui Sturdza. — Cine va fi eliminat. Stătescu și Djuvara.

Contra d-lui Lascar

Tratativele dintre guvern și Aurelianiști—mărturisite în fine și de «Drapelul» în numărul său de ieri—întîlnesc grave piedici, mai ales că e vorba de persoane. Toate cele-Valle condiții de cari am vorbit ieri și cari au fost confirmate și de «Drapelul» se primesc cu înlesnire din partea guvernului, numai una singură înspresțe situațiunea: intrarea d-lui Lascar în minister și anume la interne.

D. Sturdza cu greu va uita atacurile în contra d-sale ale d-lui Lascar, și cum nu e un om care să erte ușor, e lesne de înțeles cite greutăți poate face președintele consiliului în chestia aceasta.

Vederile d-lui Sturdza

Nu e mai puțin adevărat că, de data asta cel puțin, d. Sturdza este sincer animat de un spirit împăciunitor și doarește împăcarea cu alii mai mult cu cît într-o conversație ce a avut cu M. S. Regele, suveranul țării a înzistat asupra nevoiei unei unificări în partid.

Cine va fi eliminat

A doua dificultate este în privința acelor ce trebuie excluși din minister ca să facă loc Aurelianiștilor.

Cel de la Drapelul fiind aproape toți mușterii de ministere și cum nu se vor putea împăca de oîl cei cari vor intra în cabinet, e natural că cei rămași se vor grupa împrejurul cui-va și acela de pe acum se desemnează a fi d. An. Stolojan.

Stătescu și Djuvara

Nu e un mister că d. Eug. Stătescu e nemulțumit.

D. Al. Djuvara s'a retras făcînd după placul d-lui Stătescu, deși declară că nu d. Stătescu i-a spus să se retragă. Însă d. Djuvara e absolut sigur că d. Stătescu e supărat și necontenit a sfătuit pe d. Sturdza să se împace cu d. Stătescu cu ori-ce preț.

D-nii Sturdza și Cantacuzino se făceau că sunt convinși că d. Stătescu nu e nemulțumit și că colegul lor de la justiție agita numai o gogoriță.

D. Djuvara a spus chiar într-o zi d-lui Sturdza următoarele: «Cum se poate să credeți că Stătescu nu e nemulțumit în urma modului cum și-a dat demisia din președinția Senatului?»

Statua polițaiului de la 48

De atîția ani lumea așteaptă să aște ce s'a făcut cu banii statuii lui Ion Brătianu.

Drept deslășire, ni se spune din cînd în cînd că liberalii au atîtat din noi la vre-o casă publică spre a turna o nouă subvenție în butoiul fără fund ce servește de casă fondului statuii Brătianu.

Ast-fel, un ziar liberal ne spune azi că primăria Capitalei, care, nu e în stare a face față nevoilor celor mai elementare ale igienei publice, vrea să mai ia din casa comunală o sumă însemnată pentru a împlini golurile subscrierii monumentului lui Ion Brătianu.

Lipsa de scrupul a liberalilor va face ca Ion Brătianu care, pe lîngă multe păcate, a avut și ceva calități, să devie absolut odios.

Prețul unui monument este ca să fie ridicat cu obolul ce dragostea publică, în mod binevoitor, consimte să-l dea. Măreția monumentelor, făcute cu bani publici, dovedește numai lipsa de scrupul a guvernelor.

D'aceia nici odată conservatorii nu au cutezat să-și însușiască bani publici pentru a răsplăti memoria oamenilor.

Iustrulul Barbu Katargiu, care fu asasinat—de sigur nu de conservatori—după ședința în care rostise cuvintele celebre: «Voi muri mai bine de cit să las să se știrbească o singură libertate a acestei țări», îl s'a votat o statuie de unanimitate partidelor îndată după atîtat și d n cauza tragică a sfîrșitului său.

Totuși, nu ne-am crezut, cel puțin noi, în drept a ridica un ban din vistierie pentru unul din al noștri, care își luase ca deviză: «nimic pentru noi, tot pentru țară».

Dragostea noastră pentru Al. Lahovari, ne-a îndemnat să ne deschidem pungile ca să-l ridicăm un monument și ne-ar plîns obrazul de rușine la singurul gînd de a lua bani publici spre a adăoga ceva subscrierii «vîntare a amilor noștri».

Aceasta va face și mindria acestui monument pe care o inscripție va trebui să amintescă această împrejurare, menită a acoperi de rușine pe liberali.

Liberalii nu sunt însă capabili de a pricepe asemenea sentimente.

Cu bani publici trebuie să se răsplătească acel ce-i a îmbogățit pe ei.

Bugetul Statului aparține «creațiunii bugetare» a lui Ion Brătianu.

În viață, Brătianu a fost răsplătit cu bani. El a împins lipsa de scrupul de a aduna, fiind prim-ministru, un milion de la funcționarii publici, fapt pentru care ori-ce funcționar al Statului ar fi fost destituit.

După moarte, trei fil ai săi sunt aleși deputați, fiind absolut necunoscuți, căci nu rostiseră un singur discurs și nu scriseseră un singur rînd.

Unul din ei e cocoțat ministru de lucrări publice, trecînd peste toată ierarhia corpului tehnic.

Sub pretext de statue, se face cu banii subscripțiilor o speculă, cars ar trebui să atragă atențiunea parchetului.

Apoi Statul votează o subvențiune pentru aceeași statue.

Acum e vorba ca bugetele comunelor să fie și ele lovite de acest bir.

Ei bine, protestăm în contra acestui scandal. Am făcut plînă aci. Dar acum se întrece măsura. Ca contribuabili, protestăm în contra aceslei întrebunțări a banilor noștri. Ca Romîni, vom ridica glasul în contra aceslei frustrări a averei publice spre a răsplăti pe polițaiul de la 48, pe acela care a distrus revoluția cu care cutează să se laude, pe acela care a atîtat la viața bine-făcătorului nostru Impăratul Napoleon II, pe acela care a conspirat în contra Dinastiei, pe acela care a rupt—cu bună știință—o provincie din trupul țării.

Pe cită vreme subscripția Brătianu a avut un caracter privat, am avut cuvînta de a tăcea; cînd însă e vorba ca să dispue de banii noștri, avem dreptul de a protesta și vom protesta din toate puterile noastre.

O simplă întrebare

Drapelul scria de sus de tot pe la sfîrșitul lunii Septembrie, anul trecut, următoarele:

«Epoca de Sîmbătă spune că mai mulți din actualii miniștri vor eși din guvern, cu voie sau fără voie, pentru a face față mai multor amici d'al noștri.

Ca să nu fie nimeni indus în eroare, declarăm din nou că n'a fost și nu poate fi vorba că vre-unul din acești grupare să umple golul ce ar rezulta în cazul ivirii vreunei crize ministeriale și că vom urma fără săvîrșire linia de conduită ce s'a fixat de la primele numere ale «Drapelului».

O singură întrebare avem de făcut: Este sau nu adevărat că astăzi cel grupați în jurul Drapelului se preocupă cu guvernul pentru și pe portofolii?

Confrații de la ziarul aurenliștii sunt rugați să aibă amabilitatea a ne răspunde.

DIN STREINĂTATE

În Grecia și Germania

Știrea despre candidatură priîntului George al Greciei la postul de guvernator al insulei Creta ia pe fiecare zi consistență, cu toate informațiile contradictorii cari o prezintă ca un zvon fără fundament. Din Atena și Petersburg știrea se menține și se adaugă chiar că Rusia este decisă să puie în joc întașigat influența pentru a izbuti, cu toată opoziția categorică a împăratului Wilhelm caruia în particular această candidatură îi este desagreabilă, de și priîntul George îi este omul.

Se zice că, ministerul din Viena n'ar fi toc-mai ostil, Anglia ar fi mai mult favorabilă; Franța firește ar împărtași vederile Rusiei.

Pe de altă parte, Agenția Romîna ne confirmă printr'o ultimă telegramă aceste versiuni. D. Sinovief, ambasadorul Rusiei la Constantinopol, în audiența ce i-a acordat Sultanul Vînera trecută, ar fi declarat că guvernul său va propune cabinetelor europene candidatură priîntului George și ar fi sfătuit pe Sultan a primi această propunere.

Aceste sunt, pentru moment, șgomotele ce circula. Chiar în Creta se organizează un fel de plebiscit în favoarea priîntului. Să semnează petițiuni și adrese către Puteri, cerînd consenzul european să puie capăt situații nesigure, chemînd pe priîntul George la postul de guvernator.

În Germania

În Germania avem de semnalat importante manifestări în favoarea proiectelor maritime ale împăratului și ale guvernului. Zilele trecute s'a intrunit, la Berlin, un fel de congres al marilor industriași și negustori din toate regiunile imperiului, interesați la expansiunea colonială și prin urmare la crearea unei marine comerciale considerabile, sprijinită de o marină de război în măsură de a apăra peste tot interesele germane.

Această întrunire s'a pronunțat energic în favoarea creditelor pentru mărirea flotei.

Presa ministerială se arată încîntată de această intervenție a inițiativii private.

E cu atît mai importantă această întrunire cu cit cei intruniți s'au declarat categoric gata de a face ori-ce sacrificii materiale pentru a se atînge cererea lor.

Foreign

TRIBUNA LITERARA

Trei ani din cestiunea Orientului. (1856—1859). După hîrțile inedite ale d-lui Thouvenel, de D-nul L. Thouvenel, Calmann-Levy.—Paris—1897.

Istoria faptelor petrecute acum 40 de ani este încă destul de apropiată de noi spre a fi uitată și nu este încă destul de depărtată pentru a fi bine cunoscută. De aceea volumul, publicat în toamna anului trecut, «Trois années de la question d'Orient, — 1856—1859—d'après les papiers inédits de Mr. Thouvenel, de d-nul L. Thouvenel, Calmann Levy, Paris, înfațișează un vii interes. Dacă acest interes este mare pentru istoria diplomatică a celui d'al doilea imperiu în Franța, apoi el este încă și mai mare pentru noi, căci mai tot volumul d-lui L. Thouvenel se ocupă de acea perioadă din istoria noastră din care a eșit România de azi. D-sa dă la lumină o întregă corespondență confidentială și cu totul inedită, după cum ne asigură, urmata întră d-nu Thouvenel, pe atunci ambasador al Franței la Constantinopol, contele Walewsky, ministru al afacerilor străine al Franței, d-nu Beclard, consul al Franței la București, d-nu Victor Place, consul la Iași, baronul de Taleyrand-Périgord, plenipotențiar al Franței în Principate, d-nu Benedetti, director al afacerilor politice la Ministerul afacerilor străine din Franța, și alții.

Autorul ne spune că toate documentele citate de dînsul provin din arhivele sale personale și sunt riguros inedite. Așa fiind, ele formează un complement interesant de adogă la «Actele și documentele relative la istoria renașterii Romîniei».

Sunt cunoscute greutățile ce a avut de învins guvernul imperial, îndată după încheierea tratatului din Paris, pentru a aduce pe unele puteri să admită modul său de a vedea în ceea ce privea soarta Principatelor, și se știe cum numai după trei ani de lupte diplomatice, în cursul cărora Franța mersese aproape pînă a rupe relațiunile cu Turcia, aliata ei din ajun, și numai după intervenția personală a împăratului Napoleon III, s'a putut ajunge la o înțelegere, împăratul renunțînd pentru moment la ideea sa favorită a Unirii totale, numai pentru a nu compromite întreaga cestiune.

Asupra tuturor acestor puncte, precum și asupra oamenilor și lucrurilor de la noi, documentele publicate de d. L. Thouvenel, conțin amănunte din cele mai interesante.

Împăratul Napoleon vroia unirea, în mod hotărît, și consentea principiilor sale asupra drepturilor popoarelor, vroia să se procedă mai înainte de toate la o consultare a populațiunilor din principate, care să-și exprime dorințele în ceea ce privea soarta lor.

Iată ce scria în această privință, contele Walewsky, ministru afacerilor străine, d-lui Thouvenel, la 5 Aprilie 1856:

«Vroim unirea, și Anglia care întîiu era nehotărîtă, o vroește ca și noi. Împăratul ține foarte mult la această unire a celor două principate. Majestatea Sa, vroește ca să depuneți toate silințele spre a ajunge la acest rezultat, eu său fără constituțiunii Portii. Împăratul n'ar renunța la ideea sa, în această privință, de cit dacă divanurile ad hoc, s'ar pronunță în sens contrariu.»

Veți ști că unirea este bine văzută la Windsor. Primul pas de făcut va fi relativ la firmanul pentru convocarea Divanurilor. Este dorit ca acest firman să fie conceput ast-fel, în cit să înțîndă cit se va putea mai mult, compunerea acestor Divanuri. Austria de va combate din toate puterile sale, avem însă pe Rusia de partea noastră.

Am pus ca principiu, că ocupațiunea străină este un obstacol absolut pentru libera manifestare a dorințelor populațiunilor, și prin urmare Divanurile nu vor fi convocate de cit după retragerea trupelor austriece din principate. Comitele de Buol, a fost siluit, în contra voinței sale, să admită acest principiu.

N'a făcut-o de cit după o luptă foarte serioasă în care a încrecat să facă să fie susțînut de către Aali-Pașa.»

Iar la 15 Iulie 1856, d. Benedetti, mai scria d-lui Thouvenel:

«Va mărturisesc că nu împărtășesc temerile d-voastră în ceea ce privește rezultatul final al cestiunii unirii principatelor. Poarta și Austria nu vîd în această cestiune de cit propriu lor interes. Noi vedem un interes general. La Constantinopol, Grecia întuneca vederea; iar la Viena, ori de cite ori este vorba de principate, ceea-ce preocupă este Transilvania. Cred că Aali-Pașa, exagerază cele ce i-au spus lord Clarendou și priîntul Goriaicoff.»

Opiniunea Angliei, a Rusiei și a Prusiei, este încă, în momentul de față, conformă cu a noastră; aceasta reiese din faptul că de cite ori a fost a se da o părere, această părere a fost dată în sensul nostru. De altminteri putem ră-mîne, fără neajuns, pe țărîmul pe care ne-am pus, adică acela al expectativei și al respectului datorit dorințelor populațiunilor.

Pe acest teren vom fi mai tari de cit Austria și Turcia la un loc.

Dacă Divanurile ad hoc se vor pronunța contra unirii, retragerea noastră va fi ușoară, și vom putea lăsa timpulul grija d'a ne da drep

tate, fără vre-o micșorare a situației pe care am dobândit-o în Orient.

Să așteptăm dar, fără a ne îngrijii prea mult de ceea ce se poate întâmpla. Am desăvârșit un drapel, o doctrină, să le apărăm ambele cu moderarea noastră obișnuită. De nu vom reuși, vom fi mulțumiți că vom susține până la urmă, și cu o completă desinteresare, o idee care ne-a părut bună și folositoare pentru toți.

Ideea împăratului Napoleon, a fost imbrățișată și răceala și slab susținută, de către foștii agenți săi cari aveau chemarea s'o facă să triumfe. Încă din luna Aprilie 1856, d. Thouvenel scria d-lui Benedetti:

«Ultimele mele depeși, arată fără nici o exagerare, dificultățile ce vom avea de biruit pentru a face ca Poaria să privească ca noi chestiunea principatelor, admițând chiar, că aceasta ar fi cu puțință. Ne aflăm în fața unui al doilea tur al Malakoff-ului, pe care aliații mei, lordul Stratford de Redcliffe, nu mi ar cere să voaiscă a-l lua cu asalt d'impreună cu mine!»

«Gândiți-vă că întreprindem o foarte mare chestiune, și că trebuie să procedăm cu mare prudență, afară numai dacă ne-am decide să spargem geamurile (casser les vitres!) Ar fi trebuit să ne desțepim mai din vreme! Feriți-vă d'a fi părăsiți în cale, și d'a nu rămâne drept consolație de cît cu recunoștința Valahilor (sic). În această afacere mă tem mai mult de Austria și de cît de Turci!»

Tot d. Thouvenel mai scria d-lui Benedetti:

«Voi lupta cu putere în sensul d-voastră, dar nu cred că și de puțin în posibilitatea unui succes, și tot ceea ce urez, este ca înfrângerea noastră să nu fie prea zgomoasă.»

De la început dar, scepticism, lipsa de încredere în succes!

Cu toate acestea politica împăratului Napoleon cată a fi urmărită, ori cari ar fi fost părerile consilierilor săi, și, că această politică era personală a împăratului, ne-o spune d. Benedetti în scrisoarea sa către d. Thouvenel din 25 Noiembrie 1856:

«Ne-ați spus adesea și am înțeles-o foarte bine, că chestiunea unirei principatelor compromite întreaga noastră situație la Constantinopol.»

Am fi fost mai puțin stăruitori, credeți-ne, dacă am fi putut. Întru totul acum cite-vă zile încă, a încercat să înnoaie voiața împăratului, care ne-a dictat toată linia noastră de purtare în această chestiune, dar n'a reușit. Împăratul vrea să menținem modul nostru de a vedea, ori-cari ar fi sorții de izbîndă și chiar neajunsurile.

Iară d. Thouvenel trebuie să se supună:

«Vă mulțumesc că mi-ați explicat secretul tenacității d-voastre în privința unirii principatelor, răspunde d-sa d-lui Benedetti. Nu rămîne așa dar, de cît a pași înainte.»

Dificultățile cele mari însă, veneau de la unele puteri.

Austria luase de la început o atitudine hotărîtă ostilă. Nota înmînată d-lui Thouvenel, de către reprezentantul Austriei la Constantinopol, baronul de Prokesch-Osten, în această privință, este, încă astăzi, după 40 de ani, de o atitudine arzătoare. O reproducem în întregul ei:

«Ați menționat, scumpul meu coleg, în scrisoarea d-voastră de alaltă-ori, unirea celor două principate, într'unul singur, ca o soluțiune de dorit. Am uitat să vă spun, erî, că nu împărtășesc această opinie. Las la o parte greutățile ridicate în mai multe memorii indigene, precum și greutatea de a găsi un principat astfel precum ar trebui, unul asemenea corp politic; dară privesc chestiunea din punctul de vedere european, austriac, rus și turc:

«O asemenea țară, așezată între acești trei vecini, ar fi o adevărată Elvelie pentru Austria; un instrument formidabil de agresiv în miinile Rusiei contra Austriei și Turciei, și, pentru aceasta din urmă, un colț împins în pînțele ei! După o asemenea incurșare dată prețențiilor românești, cum s'ar putea crede oare că ele s'ar putea opri aci? Aceasta ar fi contra firei omenești! Românii ar considera atunci suzeranitatea Porțel ca o rușine și o nedreptate: ei ar găsi țara lor prea mică; ei ar rivni după un stat independent, coprinzînd Bucovina, partea românească a Transilvaniei, Banatul, și avînd trebuință de Balcani drept hotar. Frumoașă treabă pentru Austria! Frumos exemplu încă pentru Serbia! Frumoașă ocaziune pentru Rusia pe care aceste țări s'ar rezima pentru a-și atinge scopul lor! Nu, nu pot crede că se va reveni la o idee care a fost înălturată la conferințele din Viena, și care ar amenința Austria pînă în măduva oaselor.»

Intr'o notă adresată de cabinetul din Viena guvernului francez, d-nul de Buol-Schaunstein, ministrul afacerilor streine Austriei, se rostea asemenea contra unirei, zicînd că comisiunea instituită de Congresul din Paris, n'avea să se ocupe de a-

ceastă chestiune, că Poarta singură ar avea dreptul s'o puie în discuțiune, că era probabil că Turcia nu va fi favorabilă unirei, și că era urgent ca mandatul viitoarelor divanuri să fie circumscris la căutarea modificărilor pe cari progresul timpurilor și lecțiunile experienței le-ar fi făcut necesare pentru îmbunătățirile de adus organizării principatelor.

Intr'o altă împrejurare d-nul de Buol, mergea pînă a zice: «Dacă Europa s'ar fi concertat la Congres și ar fi stabilit la București un princip european. V'am fi asvîrît cu miniele noastre, în mare.»

Anglia, care la congresul din Paris se pronunțase în sensul vederilor Franței, începea a «bate în retragere în chestiunea unirei», scrie d-nul Benedetti la 18 Octombrie 1856, iar lordul Stratford, ambasadorul Marei-Britanii la Constantinopol, ia o atitudine cu totul ostilă Franței, și devine pentru d-nul Thouvenel un «adversar isteț și îndărătnic».

Este interesant a urmări în această corespondență lupta de influență ce se dădea zilnic pe malurile Bosforului între d-nul Thouvenel și lordul Stratford. Mijloacele întrebunțate sunt aceleași cari se întrebunțază încă și azi în Orient. Lordul Stratford reușește a impune Sultanelui ca mare Vizir pe Reșid-pașa, cunoscut de vrăjmaș al Franței, în locul lui Aali. Nimic mai comic de cît argumentul de care s'a servit lordul Stratford, pentru a hotărî pe Abd-ul-Medjid. Sultanelui primise vrăjmașul cordon al Legiunii de onoare; lordul Stratford obține și el de la guvernul său să-l confere ordinul Jarretierei. Se știe că remiteria însemnelor acestui ordin, comportă un întreg ceremonial. Sultanelui ezita a se conforma aceluia ceremonial.

«Suveranul d-voastră trebuie să aleagă, zice lordul Stratford, Șambelanului Emin-Bey. Său numește pe Reșid Mare Vizir, său trebuie să se hotărască a trece prin toate formele ceremonialului, să pue toca și să îmbrace toga! Dacă refuză, aceasta va constitui o gravă insultă, pe care Anglia nu o va lăsa ne răzumată.»

Dificultățile creșteau mereu și d. Thouvenel descurajat, pesimist, scria d-lui Benedetti:

«Chestiunea unirei nu este așa de simplă cum ați crezut la început; ceea ce este însă inadmisibil, este că să fim bațjocoriți, și ceea ce se petrece în momentul acesta la București și la Iași, la umbra baionetelor austriece, imi ar aere unul mistificări.»

Gîndiți-vă, în ori-ce caz, că continund astfel, chestiunea Orientului, se va redeschide înainte de un an!»

Turcia, lucru firesc se dăduse de partea Angliei și a Austriei.

(Va urma)

C. Hlott.

INFORMAȚII

In timpul cînd d. Al. Djuvara era ministru al justiției, i s'a cerut de unii membri marcanți ai colectivității să elaboreze și să prezinte un proiect de lege prin care mărîndu-se pensia membrilor Inaltei Curți de Casație, se scădea vîrsta eșirii lor la pensie de la 68 de ani la 60.

Cu chipul acesta, șase membri ai Inaltei Curți de Casație trebuiau trecuți la pensie imediat după promulgarea ei.

D. Djuvara s'a opus.

Comitetul partidului conservator din Ploiești a aclamat în ultima sa ședința candidătura d-lui Ion Lahovari la colegiul I de deputați.

In privința demisiei episcopilor Gh. Șendrea și D. Botez din Iași, pe care am anunțat-o erî la ediția a 3-a, mai putem da următoarele amănunte:

D. Șendrea a fost atacat la întrunirea de Vinerea trecută, de la clubul liberal, de prefectul Gheorghian.

Obiectul atacului a fost o chestiune cu totul secundară. Se știe că d. dr. Sulci a recomandat și epitropia S-tului Spiridon și a aprobat ca două studenți evrei să fie numiți interni, în clinica acestuia.

Venind Vineri la club și dînd cu ochii de epitropul Șendrea, d. Gheorghian îl apostro-

fează în fața tuturor celor prezenți, cu următoarele vorbe:

— *At numit două evrei la sf. Spiridon, la clinica profesorului Sulci. Protestez contra acestui «filo-semitism».*

— *Nu-ți permît, domnule prefect, replică epitropul, să-mi faci asemenea observațiuni: eu nu primesc ordine de la d-ta.*

În urma intervenției celor prezenți lucrurile s'au mărginit aici. A doua zi însă, d. Șendrea și-a trimis telegrafic demisia ministrului de interne, care a fost a doua zi urmată de aceea a colegului său d. D. Botez.

Pînă acum, nu s'a luat nici o hotărîre, în această privință.

In ziua de 6 curent s'a încheiat între România și Serbia, convențiunea pentru funcțiunea liniilor ferate a ambelor State, printr'un pod peste Dunăre, la punctul Cladova—T-Severin.

Convențiunea a fost semnată de ministrul nostru de externe și de d. Kosta Cristici, ministru plenipotențiar al Serbiei.

In urma unei decizii luate la ministerul de război, școala militară de medicină va fi iluminată cu electricitate.

Pentru darea în îtreprindere a acestor lucrări, se va încheia liatațiunea la ministerul de război, în cursul lunii viitoare.

Numărul postulanților pentru locul de director al prefecturii poliției Capitalei crește din zi în zi.

Se zvonește chiar că faimosul Melisleanu, de și ocrotit sub aripa protecției a Keferului în operațiunile sale municipale, fiind aproape descalificat de întregul consiliu comunal, ar fi decis să părăsească primăria pentru a începe operațiunile la poliție.

Melisleanu candidează la directoratul poliției.

«Voinea Națională» dă o dezmințire categorică știrii telegrafice dată de Agenția Romînă, prin care se spune că divizia de cavalerie concentrată la Șumla a fost transferată la Dobrișch pentru a protege granițele Dobrogei.

Pentru ce atuncî Agenția Romînă care depinde de ministerul nostru de externe n'a făcut ea însăși această dezmințire?

Din Piatra-N., ni se scrie:

Pentru completarea celor trei locuri vacante, în consiliul comunal, liberalii din localitate s'au adresat la trei persoane din opoziția conservatoare, de și știut este că aceasta se abține de la alegerile partiale.

Iată numele celor trei amici ai noștri, la cari administrația colectivă, în lipsa de oameni în care se găsește, a făcut apel:

d. Lascăr Vorel, fost membru în consiliul general și delegațiunea județeană conservatoare;

d. Iorgu Colbolschi, fost ajutor de primar al mult încercatei și prigonitei administrații conservatoare și unul dintre cei dați în judecată de liberali; și

d. Costache V. Andriș, fost senator, în urmă perfect conservatorilor, în tot timpul cînd aceștia au stat la putere.

Actualul primar, d. Ioanni, senator, pentru a justifica demersul colectivității, recunoaște în d. Colbolschi un om harnic, bun gospodar și priceut în ale edilității, iar în d. Andriș omul de control, necesar administrației liberale.

Fără îndoială, cînd era vorba de control, la cine se putea adresa mai bine d. Ioanni, fostul președinte al comitetului permanent conservator, sub prefectura d-lui C. V. Andriș?

Iată o poliță, la timp și cu bună credință, achitată!!

Pentru anul acesta s'a hotărît a se da trei serate dansante la Curtea Regală.

Aceste serate sunt fixate pentru zilele de 15, 27 Ianuarie și 7 Februarie.

Cele două grupări colectiviste din Telemorman au admis candidătura definitivă a d-lui Al. Culoșu la colegiul I de deputați.

Printr'un ordin circular, I. P. S. S. Mitropolitul Piatra interzice, cu desă-

virșire, întrebunțarea femeilor în corurile bisericești din eparchia Ungro-Vlahiei.

In același timp, ni se anuță că I. P. S. S. a făcut aspre muștrări unui arhieru, care în revista ministerului instrucției Albina, a făcut apologia corurilor în cari cîntă și femeile.

D-nul General Manu a plecat erî la Turnu-Măgurele.

Aplicarea legii reprozului duminical, în zilele de 6 și 7 Ianuarie trecut, a provocat vîi nemulțumiri între comercianții și publicul din Capitală.

Mulți dintre băcani au fînit chiar magazinele deschise, în aceste zile, cu toate somațiunile poliției.

Pentru instalațiunile tehnice și pentru mobilierul noului palat al poștelor și telegrafelor, după cum sunt prevăzute în devizul lucrării, este necesitate de un credit de 1,800,000 lei.

După ultimul recensămînt, populațiunea Iașului se ridică la cifra de 66,024 locuitori.

Din aceștia 29,856 sunt ortodocși, 2809 catolici, 33,253 evrei și 107 alte confesiuni.

Din punct de vedere al naționalității, 29,473 sunt Romîni, 2,431 supuși străîni, iar 33,120 nu sunt supuși nici-unui protecțiuni străine, adică Evrei.

Diferința de 133, dintre cifra populațiunei evreie după confesiune și după naționalitate, se explică prin faptul că unii dintr'aceștia se bucură de drepturile politice.

Intre d. Nicolae Fleva și grupul Drapelist s'a stabilit o înțelegere deplină și se poate prezice că în curînd aceste două grupări vor fi conluate.

Împăcarea aceasta s'a făcut mai mult din îndemnul membrilor grupurii de la Drapelul cari sunt convinși că o înțelegere cu guvernul d-lui Dimitrie Sturza nefîind posibilă, e nevoie de concentrarea elementelor liberale ostile oculte.

În acest caz d. Fleva ar deveni șeful grupului în contra direcțiunei d-lui G. Cantacuzino, așa că s'ar desina de acum cei doi șefi ai partidului liberal pentru viitor: Șeful tinerilor liberali d. N. Fleva, și acel al bătrînilor d-nu G. Cantacuzino.

Dacă reese că toate svornurile tendințioase răspîndite de oculiști despre o iminentă apropiere a d-lui Fleva de guvern au fost puse dinadîns în circulație în scop de a micșora prestigiul și demnitatea proprietarului ziarului Dreptatea care nu se gîndește cîtuși de puțin a se pupa din nou cu d. Sturza cu atît mai mult că n'ar mai putea pune temeiul pe cuvîntul de onoare al d-lui Eug. Stătescu.

Un prînz politic a avut loc aseară la d. V. Lascăr, la care a asistat pe lîngă personalitățile marcante din grupul drapelist și d. Nicolae Fleva.

D. C. Nacu, vice-președinte al Camerei, a făcut erî o vizită d-lui N. Fleva.

Iată acum și versiunea pusă în circulație de către guvernamentalii cu privire la rezultatul tratativelor.

Ar intra în minister d-nii Aurelian, V. Lascăr și T. Giani. D. N. Fleva ar fi ales președinte al Camerei, iar d. Stolojan s'ar desemna ca leader al majorității.

E vorba ca în curînd să apară un ziar literar la care ar colabora d-nii Delavrancea, N. Xenopol și A. Bacalbașa.

O BROȘURĂ SENSAȚIONALĂ

„Boala reformelor în armată”

III

După ce am discutat legea de înaintare, să trecem la aceea a statului maior, pe care ministrul Berindei, e hotărît să o modifice, cu toate că abia mai de ună-zi, a fost modificată de generalul Lahovari.

Modificare, modificare, ce de apostoli nechipizuiți ai tu, în tagma miniștrilor noștri de război.

A contesta însemnătatea statului maior într'o armată este a contesta lumina, prevederea și priceperea, care trebuie să preșadă la conducerea acelei armate.

Suntem dar partizani înfocați ai unui corp de stat maior cu adevărat capabil, precum suntem dușmanți neîmpăcați ai coșterilor cu vederi strimbe, cari prin intrigă și alte mijloace, pun mina pe o situație și caută s'o exploateze pentru a face să propășească particulare și meschine interese.

Statul maior trebuie să fie alcătuit așa în cît să inspire oastei încrederea că în fruntea ei, sunt oameni cari cugetă pentru dînsa, muncesc și prevăd pentru dînsa, cari pregătesc conducerea viitorului război, iar nu numai ofițeri purtînd fulgere, furajere și chepiuri albe, sau ofițeri cari s'futurii zboară din armă în armă, impli-

nind stagiuri efemere, ca apoi să se folosească cu imbelșugare de miera înaintărilor repezi, ce rănesc adînc amorul propriu al ofițerilor cu vază, cari slujesc la trupă și cari sunt temelia oastei.

Asemenea manopere ale unor ofițeri de stat-major au provocat protestarea plină de jertfe a ofițerilor de cavalerie.

În România, oastea se pare a fi creiată ca să slujească de pedestal și ca un mijloc de procopșală a ofițerilor de stat-major și geniu, pe cînd ar fi natural ca acești ofițeri să aibă chemarea de a sluji oastea, prin devotament, prin cunoștințe și prin simțul lor practic.

Dintr'o instituție înțeleasă pe dos, numai rezultate pe dos pot să iasă.

Mai întîi să cercetăm, de unde provin în general la noi, ofițerii de stat-major.

Ei provin din școala superioară de război.

De și în școală numărul elevilor e prea restrîns în raport cu ofițerimea armatei, ceea ce e o mare lacună;

De și unii din elevi sunt admiși sub presiunea deosebitorilor înțiririi, ceea ce este o altă lacună;

De și după cum comisia de admitere se compune anual din ofițeri de infanterie, cavalerie, artilerie sau geniu, sunt primiți și ofițeri mai numeroși din arma preponderantă în comisie, totuși recunoaștem cu plăcere că, scopul înființării unei asemenea școli, e foarte folositor: se dorește răsîndirea instrucției superioare în armată. Toți ofițerii doritori d'a învăța carte, e natural să caute să pătrundă în acest focar de presușă lumină.

Dar însuși acest focar, adică această școală, e pornită pe un prapor cu totul ne-nemerit.

Mulți din profesori îmbrățișează această

carieră, fără nici o vocație și fără nici o pregătire. Ei își copiază, cum dă Dumnezeu, un text pe care îl spun papagalicește elevilor și apoi tot papagalicește îl chestionează și elevii tot papagalicește răspund. Notele se dau adesea ori sub bagheta hatîrului.

Prin urmare geniu să fit și cît de puternică să-ți fie stăruința, cînd te adapți la o asemenea izvor de instrucție, absolvînd școala, nu poți să fit un fenomen.

Ar fi natural ca, ofițerii eșînd de aci, să treacă la trupă, să se înhale la o rațională practică, familiarizîndu-se cu toate chestiunile și cu toate nevoile, și numai cînd glasu camarazilor de la trupă, va recunoaște în chip statornic, că un asemenea ofițer merita să fie în stat-major, numai atunci să fie trecut în acest corp.

La noi se procedează d'andosele: ofițerul eșînd din școală, se trece d'adrepul la marea stat-major, iar rare ori la front și atunci în mod superficial. Intrînd în stat-major, începe să învețe bîrșieria la capul oastei, și de aci apoi să te țîi la un havuzîdin care țînesc fel de fel de dispoziții, lipsite de simțul practic; să te țîi la scrieri asupra strategiei celor mari și tacticii celor mari, la comentarii asupra lui Napoleon și a lui Moltke; dar cum marșeluește trupa, cum se hrănește trupa, cum se instruește și locuiește trupa, habar n'are, și cu toate acestea, niște asemenea elemente—lipsite cu desăvîrșire de cunoștințe practice, sunt și suflului manevrelor și sufletul ministerului de război.

O asemenea stare de lucruri, cată să înceteze cît mai în grabă, dacă vom să punem oastea pe un drum care să o ducă la rezultate folositoare.

În războiul trecut, din pricina ușurîndu-l statului maior, s'au pînăcînit greșeli cari au fost scaldate în valurile de stare, ale vi-

teilor noștri soldați.

În războiul viitor, nu vom să se repete aceleași greșeli.

Nu avem nimic personal cu ofițerii de stat maior. Cei mai mulți dintr'înșii, ne sunt simpatici. Nu discutăm persoane, ci formațiunea acestui serviciu și cum să se recruteze cadrele sale.

Ofițeri cu știință de carte, sunt fala armatei, dar alături cu știința, urmează să meargă experiența, căci știința războiului este o știință cu desăvîrșire practică. Nicol Massena, Nicol Ney, nu era în stare să țînă o conferință cum ar țîne-o un tânăr ofițer din statul nostru maior, dar el câștigău bătălii, pe cînd ai noștri, încercău chiar manevrele în timp de pace.

De cît s'ar distinge ei în asemenea isprăvi, mai nemerit ar fi, să nu mai escludă din statul maior,—tînăute d'af supune la probe,—pe ofițerii brevetăți în acest serviciu eșînd din alte școli, ce au nenorocirea de a nu purta eticheta de școală de război.

Prin urmare, să nu închidem ochii asupra unor infirmități vădite, să nu ne constîtim în clică, să nu ne dăm prada unui spirit de corp vătămător intereselor generale, ci să cugetăm la binele statornic al oastei și numai către dînsul să ne fie îndreptate silințele și munca. Interesele colterilor să dispară; interesul obșteșc armatei, să trăiască.

Tot ne vorbiți de Germania.

În Germania însă, așa se aleg ofițerii de stat maior?

Îndată ce părăsesc băncile școlii, li colegează în marea stat-major pentru a călăuzi armata? Sau li supun în timp îndelungat la o practică rațională, pregătîndu-l pentru înalta și greaua sarcină la care vor fi chemați; numai practica este marea des-

Maria Stan este acuzată că a contravenit art. 133 din legea sanitară, adică pentru practicarea într'un mod ilegal a mediciei. De și nu posedă nici o diplomă de vr'o facultate de medicină, totuși Maria Stan se bucură în mahalaua sa de o bună reputație în ceea-ce privește meșteșugul ei de a vindeca toate boalele. Intr'o zi, pe cînd Maria căuta de o boală pe o femeie anume I-oana Băbușoica, se prezentă la dînsa o altă femeie, Anică Grigorescu, care o consultă cum să scape pe un frate al acesteia de darul beției.

«Foarte lesne, îi zice Maria; adu vr'un semn de la fratele d-tale și leacul este gata». Sora bețivului se și grăbește a aduce do'oresi diferite semne, între cari o cămașă, un pantalon și un șervet. Nu se știe bine dacă vestita vindecătoare a rănșit să scape de darul beției pe fratele Anichei, dar să știe că i s'a dresat cu această ocazie un proces-verbal pentru contravenție: la legea sanitară.

Ieri, Joul, s'a înfățișat această afacere în năntea secției a 2-a a tribunalului Ilfov.

— Faci fermece, intrerupe președintele pe inculpată.

— Nu, domnișorilor?

— Dar dai doctorii?

— Asta da, dar nu le face nimic bolnavilor.

— Va să zică, recunoști că doctoriile d-tale nu s'buie la nimic (riset).

Tribunalul condamnă pe Maria Stan la 25 de lei amendă.

Înaintea aceleiași secții a tribunalului a comparat ieri vestitul falsificator Nicolae Botez, acuzat acum că a falsificat niște recipise de la casieria județului Ilfov, frustînd fiscal cu vr'o 15,000 lei. Se știe că Botez a fost condamnat deja definitiv pentru falșul unor mandate în valoare de 40 mii lei de la direcția lucrărilor noul ale drumului de fier și pentru falșul unui pașaport cu care fugise în America.

Cercetarea noului proces de falș s'a amînat la 22 Ianuarie din cauza necitării ministerului de finance, care trebuie să figureze ca parte civilă în proces.

În diferendul dintre direcția C. F. R. și compania de navigație engleză Harley Matheyos & Comp, tribunalul de Braila a condamnat pe cea d'întîi la plata daunelor reclamate, în sumă de 80 livre sterling, recunoscîndu-l însă dreptul de a fi, la rîndul ei, despăgubită de firma Watson și Youell, cu care direcția C. F. are contract încheiat.

Tribunalul a stabilit, cu această ocazie, o interesantă jurisprudență, în materie de naviu:

1. Suprastaliile fiind cheltuieli accesorii ale navului, urmează că ele privesc pe destinatar, fără să fie trebuință de vre-o punere în întîrziere.

2. În caz de discuțiune, pentru executarea drepturilor dintr'o convențiune, se aplică legea țării unde contractul a înat naștere, iar nu aceea a locului, unde trebuia executată convențiunea, dacă părțile nu au stipulat contrariul, așa că prescripțiunea, invocată de una din părți, trebuie să fie aceea prevăzută de legea țării, unde contractul a fost făcut.

ECOURI

A aparut Lectiuni de teologie dogmatica, cu adnotati patrologice si istorice...

D. I. Curelescu a obtinut dreptul de a deschide, cu incepere de la 1 Ianuarie...

DIVERSE

DIN CAPITALA

Ampliat de comerț pungaș. — Cunoscuta casa de comerț din Capitala, Carissi...

Furturile de la gara de Nord. — Politiia continua cercatarile in afacerea furturilor...

DIN TABA

Un copil fiert de viu. — Din Craiova ni se comunica o drama sfasietoare...

Neonocitul copil a fost scos din caldare...

Parchetul a autorizat inmortarea cadavrului.

Candidatura printului George

Berlin, 8 Ianuarie. — Norddeutsche Allgemeine Zeitung se pronunta in contra...

Procesul lui Zola

Paris, 8 Ianuarie. — La 5 ore a fost o manifestatie din partea studentilor...

Manifestatiunile studentilor continua in provincie.

D. Zola va trece inaintea juraților la 5 Februarie.

D. Barthou a anunțat consiliul de ministri ca s'au luat masuri pentru a impiedica manifestatiunile pe strada.

Afaceri turcești

Constantinopol, 8 Ianuarie. — Cercul stierca ca marele maestru al Artileriei, Zeckipaşa...

Constantinopol, 8 Ianuarie. — Şeful albanez Riza a cerut de urgenta permisunea...

Depeşile de azi

Serviciul «Agenției Romine»

Praga, 8 Ianuarie. — Dieta a adoptat după o lungă discuție și cu 139 voturi...

Cherbourg, 8 Ianuarie. — Ministrul marinei a desemnat corabiile Bruix și Polhuau...

Roma, 8 Ianuarie. — Opinione declară că știrea care zice că d. Visconti Venosta...

Canea, 8 Ianuarie. — Spre a liniști pe creștini, președintele Sfakianakis...

Londra, 8 Ianuarie. — Se anunță din Canea Agenției Reuters că în urma ultimelor...

ULTIME INFORMAȚIUNI

Atit Drapelul cit și Dreptatea, cel d'antii organul grupului Aurelianist...

In schimb, Voinea de aseară nici nu pomeneste că ar fi inceput tratatiunile.

Oficiul guvernului austriac, Reichsweher, reproducind cite-va parți din...

In această Ungarie astăzi 10 milioane de nemaghiari n'au nici un singur reprezentant în dieta țării.

Statul nu numai că nu le dă nici un ajutor, dar le și nimicește, așa de pildă...

Primul președinte al tribunalului Iași, d. Vitrașcu, și președintele de secție...

Chemați în afaceri de serviciu, ambii magistrați au avut deja o audiență...

D. G. Negruți, inginer în Capitala, oferind prețul cel mai avantajos pentru ridicarea planului topografic...

D. C. Plesnilă, actualul primar al Galațului, va candida la colegiul I de Senat...

De asemenea se vorbește și de candidatura d-lui E. Vulpe, actualul avocat al Statului.

Scrisoarea d-lui Xenopol

Drapelul de azi publică o lungă scrisoare a d-lui N. Xenopol, ca răspuns la atacurile...

Regretăm că nu putem publica întreaga scrisoare a deputatului de Olt...

Iată cite-va parți din această scrisoare: «Și mai întâi, cite-va cuvinte în privința...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

tacurile sale de mizerabile și pe acele ce le colportează sau le patronază de calomniatori.

Furtul de la școala militară din Iași

Am vorbit la timp de afacerea furtului unui mandat de 10.000 lei...

Casierul școlii, d. căpitan Comănescu, tăgăduiește că ar fi încasat d-sa mandatul...

Pentru constatarea acestei afirmațiuni a casierului, instrucția militară se găsea...

S'a hotărât atunci, ca raportorul corpului 4 de armată, d. căpitan Cujbă...

Ieri, Joul, 8 Ianuarie, ambii căpitanii, magistratul instructor și bănuitul...

După cum ni se scrie din localitate, d. căpitan Comănescu persistă în a nega...

Pentru stabilirea deplină a responsabilităților, d. căpitan Cujbă a rugat pe d. Alexandrescu...

Când s'a pus în execuțiune marea enciclopedie Larousse, librăria editoare...

Abonamente s'au făcut și în țară la noi. Numai în Moldova, cifra abonamentelor...

Cum era de prevăzut însă, cea mai mare parte dintre abonații nu au achitat...

În acest scop, ea a chemat la Paris pe d. Ștefan Longuiescu, avocat și profesor...

Piesa națională a fratelui nostru d. Gr. Ventura, continuă a ține așful Teatrului...

«Liberalul», dacă nu mă înșel, ca toți suntem liberi alesi, iar nu numiți de administrație...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

Sunt sigur, de altminteri, că toți oamenii luminați din partidul liberal...

Sunt avocat al Eforiei, dar nu sunt plătit de Eforie pentru a pleda procese politice...

Sunt deputat ales, liber ales—asa pretinde «Liberalul», dacă nu mă înșel...

«Liberalul» uită toate acestea și nu-și poate explica în mod firesc...

A! cum și-ar fi explicat Liberalul de lesne atitudinea mea, dacă în loc de a fi vorbit...

LEI 48 COKS LEI 48 DE UZINA

1000 kilograme I-a calitate transportați la domiciliu în saci...

COKS MARUNT pentru sobe paragine și sobe belgiane. Lei 54 tona.

Greutate GARANTATĂ Expediția en gros din Galați, Brăila, Constanța.

CAROL LÖWENBACH STE. SFINȚI VOEOZĂ, 5

Anunțiu Se aduce la cunoștință că noua Moara de Artă din Corabia...

AVIS IMPORTANT Pentru Cumpărătorii de MOBILE

Recomandăm onor. public magazinul nostru bogat asortat cu tot felul de MOBILE...

Dr. Costinescu Strada Colței, 69 Consultați 1-4 p. m.

Apă de gură și Prafuri de dinți igienice DOCTORU BOSIANU

»DORÉ« Prima fabrică artistică în țară de Mobile fantezie și obiecte de lux aurite...

Dr. ROTH No. 3 Calea Rahovei No. 3. Îngă Biserica d-na Bălașa

LAINAGE ALU QUATE DE TOURBE da Docteur RASUREL

INLOCUIȚI-VĂ FLANELE IMBRACAȚI-VA FLANELE DE VATĂ de TURBĂ

Magazinul AU PETIT PARISIEN București. — 92, CALEA VICTORIEI, 92

MINISTERUL JUSTIȚIEI Publicațiune D. Manos, zis și Manașcu Rothmann...

Magazinul AU PETIT PARISIEN București. — 92, CALEA VICTORIEI, 92

M-lle SUZANNE LEBLOND NICE de M-me PAUL MARTIN

Doctorul Toma Ionescu s'a mutat în Calea Dorobanților, 69

G. APOSTOLEANU 36 Calea Victoriei 36

Doctor Velescu Dentist Fost șef de clinică la Facultatea dentistică din Philadelphia

Doctor ARMINIU MARCEL Medic al spitalului Caritas Boale Interne

Doctor REVICI Tratează Boalele sifilitice cu un succes sigur

Magazinul P. STOENESCU Hotel de France, București

Doamna Dr. TATUȘESCU S'A MUTAT 193 23, Strada Romană, 23

Banca Poporului In virtutea articolului 22 din statute și conform hotărârii consiliului de administrație...

Dr. Ch. I. Teohari Mamoș Special pentru Maladii de Femei 870

Dr. Ch. I. Teohari Mamoș Special pentru Maladii de Femei 870

UN VIS DE FERIGIRE

IX

Casa friguroasă și goală de la Nikolsk începu să trăiască din nou; dar ceea ce n'avea numai vieții fu ceea ce trăise acolo o dată.

Soacră-mea nu mai era și de acum înainte eram singuri unul în fața altui, acum singurătatea departe de a ne fi trebuincioasă, era o stingherire pentru noi. Iarna trecu acolo într'un mod cu atât mai trist pentru mine, cu cât fuf foarte bolnavă și că mă însănătoșii pe deplin numai după nașterea celui de al doilea fiu al meu.

Legăturile cu bărbatul meu rămăseră așa cum erau la Petersburg, adică de o dragoste rece; dar la țară fie-care piatră, fie-care mobilă, totul în sfârșit mi-aducea aminte ceea ce fusese el pentru mine și ferigirea pe care o pierdusem. Era între noi ca un fel de gresală neiertată: având aerul că nu știe nimic se purta totuși cu asprime, o simțeam. Cum să-i cer ertare de oare-ce eu nu știam de ce anume lucru mă credea

vinovată. Mă pedepsea ne mai deschizându-mi tot sufletul ca odinioară; dar nimănui și nici o împrejurare nu-i deschidea sufletul acesta, ca și când nu l'ar fi avut nici o dată.

Mă gindeam une-ori că el se purta ast-fel numai și numai ca să mă chinuiească și că sentimentul de altă dată exista în toată puterea sa, și mă nevoiam să-l provoc a mi-l arată; dar el se ferea de asemenea scene, ca și cum m'ar fi bătut de prefăcătorie și s'ar fi temut să nu pară caraghios trădându-și o emoție oare care. Privirea și aerul său imi spuneau: «Știu totul, e de prisos să-mi spun ceva, tot ce veți vrea să-mi mărturișești o știu, dar mai știu așiderea că faptele și se deosebesc de cuvinte». La început mă intristai, apoi puțin câte puțin mă deprinses cu ideea că nu simțea trebuința ca să-mi deschiză inima sa.

La rindul meu n'asfi fi fost în stare să-i spun de odată că-l iubeam sau să-i cer să nu rugăm împreună sau să-mi chem cînd făcăm muzică; se simțea chiar că oare-care legături de conveniență se stabilise între noi. Trăiam fie-care în partea sa, el absorbit de ocupațiunile sale la care nu simțeam nici trebuința, nici dorința să ia parte, și eu, cu trîndăvia mea care nici nu l'intristai, nici nu l'turbura ca altă dată. Cît despre copil, erau încă prea mică ca să poată veni în ajutor la împăcarea noastră.

Primă-vara se arată, Katia și Sonia sorisă ca să petreacă vara la țară; casa

noastră din Nikolsk avind trebuința de reparațiuni, ne duserăm cu toții să locuim la Pokrovsk.

Găsil iar casa noastră bătrînească, terasa, mesele, și pianul din sala luminoasă, camera mea iubită cu perdelele albe și visurile mele de dată uitate într'un colț. Acum se aflau două paturi în această cameră; și în cel-alt, mai mic, se zărea chipșorul lui Vania eșind din scutice.

După ce i-am bine-cuvîntat, mă oprii de mai multe ori în mijlocul acestei odăițe atit de liniștite și de pretutindeni, din pereți, din perdele, se desprindeau vedeniile uitate ale tinereții mele; ele începeau să cînte bătrîneștele cîntece de copil... vai! ce s'or fi făcut aceste scumpe vedenii?

Tot ceea ce eu de-abia îndrăsnisem să sper mi se împlinise; visurile mele cele mai vagi mi se izbîndise și tocmai această izbîndire mi-a făcut viața atit de grea, atit de nesuferită, atit de tristă. Și cu toate acestea aceeași grădina se zărește pe fereastră, aceleași pașiși, aceleași poteci, colo 'n vale lingă iaz cîntă-aceleași priveghetori; liliacul înflorește ca odinioară și ca odinioară luna strălucește de-asupra casei, totuși în mine totul s'a schimbat atit de îngrozitor.

Tot ceea ce imi fusese intim și scump devenea rece cî în vremurile vechi mai vorbim în taină. Mașa și cu mine vorbim despre ele. Dar fruntea sărmanei mele guvernante se increțește, obrazul i se vestejește, ochii numai îi strălu-

cesc de bucurie și nădejde, ci arată o tristea înduioșată, aproape de compătimire. S'a dus entuziasmul pentru el, acum îl judecăm; numai admirăm nici cum, nici cît suntem de fericiți și numai simțim dorința de a destăinui lumii întregi gîndurile noastre, ca niște conspiratoare vorbim cu voce șoptită și pentru a suta oară poate, ne întrebăm de ce așa atit de trist s'a schimbat totul.

El e vecinic același. Pe fruntea sa însă o brazdă adîncă s'a săpat, părul i se cărunțește pe temple; singura, privirea sa profundă, atentivă, care fugea de mine fără încetare, e acoperită de un nor.

Sunt aceeași dar nu mai există în mine nici iubire, nici dorința de iubire, nici năzuința către muncă, nici mulțumire de mine însu-mi. Și ce departe imi par transportările noastre religioase de odinioară, adorația mea către dînsul și acea plînată de viață care se frămînta pe atunc în mine. Astăzi nu mai înțeleg ceea-ce atunc imi apărea atit de limpede și drept: ferigirea de a trăi pentru cel-alt. De ce să trăiesc pentru altul?... Cînd nu mai vream să mă trăiesc pentru mine.

Din vremea cînd mă dusesem la St. Petersburg, părăsisem cu desăvîrșire muzica, dar gustul imi veni iarăși gîsindu-mi din nou vechiul meu pian, vechile partițiuni.

Într'o zi cînd mi-era cam rău rămăses singură acasă. Guvernanta și sora mea se duseră cu bărbatul meu să vadă noua

construcțiune. Masa era pregătită pentru ceal, mă coborisem în salon și, așteptîndu-l m'asezase la pian. Deschisesi Sonata: *Quasi una Fantasia*, și o cîntai. Nu mă auzea nici nu mă vedea nimeni, ferestrele cari dădeau în grădină, erau deschise, melodia atit de cunoscută, de o solemnitate atit de tristă și atit de pătrunzătoare, răsuna în sala. După ce am cîntat prima parte, mă întorsei mașinal după un vechiu obicei, și mă uitai spre partea unde stetea el ascultîndu-mă. Dar el nu era acolo: un scaun care nu fusese mutat din loc de multă vreme, ocupa singur acel loc favorit.

Văzui un tuș de liliac, care se desprindea pe către apusul luminos, aerul răcoros al lunii intra în valuri pe ferestrele deschise. Mă rezam pe coatele de pian, mi-acoperii fața cu amîndouă minile și visai.

Stătui o bucată de timp în această poziție, amintindu-mi cu durere vechea vreme pierdută pe vecie și scrutați cu sfiial viitorul. Dar mi se părea că nimic nu mai există, că nu mai am nici o dorință, nici o speranță, și-aș mai putea să trăiesc după aceasta? mă gîndii eu, și ridicai capul cu spaimă. Ca să uit și să nu mă mă gîndes, reluai același andante. Doamne! imi ziceam, iartă-mă dacă sunt vinovată, sau dă-mi ceea ce 'mi făcea sufletul atit de frumos, sau învață-mă ce trebuie să fac, cum trebuie să trăiesc acum.

(Va urma)

ALBERT ENGEL SOR
 Casa fondată în anul 1850
 Strada CAROL I, No. 37. — București
 Este tot-d'a-una bine asortat cu următoarele mărfuri recunoscute de calitate bună:
Lămpi pentru atîrnat, pentru masă și pentru perete din toate sistemele.
Arangiate COMPLETE p. BUCĂTĂRIE (Vase smălțuite indigene și streine)
Serviciuri de PORTELAN și de CRISTAL de Boemia și Franța, pentru masă și pentru lavoir.
Mașine pentru BUCĂTĂRIE sistem perfecționat.
Sobe de TUCI și REGULATOARE din sistemele cele mai noi, avind mare economie de cărbuni sau lemne.
VINOLEUM (Mușama) pentru așternut pe jos.
MASINA arzînd cu Petrolu, pentru gătit.
BAI de ZINC în toate mărimile.
COSIȚE pentru casă (Water Closet)
ATELIER SPECIAL pentru comenzi și pentru reparație.
PETROLEU, Calitatea I-a, decalitrul lei 4.00 franco la domiciliu.
ULEIU de rapiță dublu rafinat.

Transport de Mobile și
 Obiecte grele
Serviciu Camionaj
 DEPOU
 Calea Pleuvei 236
 G. GIESEL
 Calea Mășilor 59

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrări atingătoare de această artă, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri foarte moderate. Promptitudinea și exactitatea sunt deviz Tipografiei.

Pentru numai Lei 7.25
 contra ramburs expediez un superb Accordeon de Concert cu noile melle Claviaturi cu arcuri, cari au fost brevetați în diferite state. Prin această noia Claviatură se va economii Cumpărătorului mult necaz și cheltuieli de reparație. Acest instrument are 10 Klape, 20 tonuri duble, 2 basuri, 2 registre, claviatură deschisă de nickel, garnitură împrejur tot din acest metal și completă, 2 burdufuri duble și forte tari, 2 închisături, șine de burduf asortate și în colt, de nickel. Mărimă 35 Centimetre. Metodă de a ține în de a cînta singur și ambalaj gratuit. Porto 2 Lei. A se face comanda la Henri Sühr, Harmonika Export la Neuenrade, Germania.

Higiena dinților și a gurei
 Medalie de aur, Viena 1883; Medalie de argint, București 1899; Medalie de bronz, Paris 1893.
 Autorizat de consiliul de igienă și salubritate publică.
DENTALINA
 ESSENȚA pentru GURĂ și PULBERE VEGETALĂ pentru DINȚI ale doctorului S. KONYA
 Sunt două dentifrice recunoscute în țară și în străinătate ca cele mai bune pentru conservarea dinților, curățenia și igienă gurei, dîndu-i tot odată un miros plăcut.
 Prețul: Un flacon Dentalină fr. 2.50 Pulbere de dinți, fr. 2.
 Depozite: în Iași, la Farmacia Frați Konya; în București, la Farmaciile F. W. Zürn și F. Brass, la Drogueria I. Ovesa și la Parfumeria „Stella”.

Cea mai bună calitate existentă de
COCS
 DE USINA DE GAZ
 vi se furnizează la domiciliu, în saci tona de 1000 kgr. greutatea garantată
46 lei 46
 dacă vă adresați printr'o carte poștală sau personal casei
A. GOLDSTEIN
 9, STRADA DECEBAL, 9
 BUCUREȘTI—Telefon No. 66.
 Tot acolo se află în deposit: Cocs mărunt pentru sobe Parigine și Belgiane, lei 54 tona. Cocs de Fonderie, Cocs de Ferărie, Cărbuni din minele englezești de Cardiff, Antracit englezesc prima calitate, pentru sobe Helios, Briquette, etc.
 Expedițiunile în gros și în detalii din București, Constanța și Brăila la orice stațiune a căilor ferate.

PETROLII! PETROLII!
 Heinrich Durr
 9, STRADA REGALA, 9
 Singurul MAGASIN unde se vinde efțin
PETROL REGAL
 absolut fără miros cînd arde.
 O încercare va dovedi ade-vărul.
 Epediem comenzile facute prin cărți poștale prompt la la DOMICILIU, în bidoane de 5, 10 și 20 Litri.

SOBE AMERICANE VERITABILE
„SIRIUS”
 Patent Regulator, model 1897
 SIRIUS sunt de o construcțiune solidă și elegantă, cele mai igienice, dînd o căldură placută și temperată după dorința, care se obține prin «Patent-Regulator», care le deosebeste de cele-lalte produse similare. Incălzitul se face prin ori ce fel de cărbuni de piatră.
Mașine de Bucate Americane cele mai practice și cele mai economice.
 Mare ASORTIMENT de Lămpi de petroleu.
 DEPOZIT GENERAL:
A. REICHENBERG
 București.—Strada Doamnei, 21

Reprezentanți generali pentru România
Voss & Siebeneicher
 24, Strada Smîrdan, 24.

Tuică de Florica
Lacrima de Prune
Tuică de Golești
 (Marca de Comerț este depusă la Tribunalul Argeș)
 Tuică este fabricată din prune; singură nevătămătoare sănătății; cel mai bun apetissant.
 Nu trebuie să lipsească din nici o casă
Mare Depozit la gara Golești
 Cererile pentru en gros să se adreseze la ION R. RĂDULESCU, — Pitești.

MEDICAMENT PHOSPHATIC
VIN DE VIAL
 VINUL DE VIAL este un modifcator puternic al organismului în casurile de: ebdilitate generală, creșterea întăriată, convalescența lungă, anemiă, perderea apetitului, a forțelor stăbiciunii nervoase.
 Dosa este de un păhărel de lichior înaintea mesei. El completează nutrițiunea insuficientă a bolnavilor și a convalescenților.
 Farmacia VIAL Lyon, rue Victor Hugo, 14 și în toate farmaciile.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 București, calea Dorobanților, 117. Craiova, strada Bucovăț, 18
 Recomandă Marele lor Depozit de
MAȘINE AGRICOLE
 PRECUM:
LOCOMOBILE cu sau fără aparat de ars pae de la 2 și jumătate pînă la 30 cai putere
 BATOAZE de GRĂU de toate Mărimile BATOAZE de PORUMB No. 5, cu Elevator de la 2 și jumătate pînă la 12 cai putere pentru LOCOMOBILĂ și cu Măna
 Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și vînturat, Mașine de ales neghina și secara din grău
MORIDE MĂCINAT
 Instrumente trebuincioase Mașiniștilor, Curele englezești de prima calitate
 Pietre de moară franțuzești, Mașine de secerat „WOOD” cu sau fără aparat de legat snopi
Pluguri de Oțel făurit peste tot cu una pînă la 4 brazde
COSITOARE
 GRAPE de FIER cu două și trei aripi, cu dinții ARTICULAȚI
 TEVE DE CAZAN pentru LOCOMOBILE și atlete
 In Atellerul Nostru primim Reparațiuni de LOCOMOBILE din ori-ce Fabrică
VÎNZĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE

Tipografia „EPOCA” execută ori-ce lucrări atingătoare de această artă
WATSON & YOEUELL
 MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE
 BUCUREȘTI.— Strada Academiei, 14 (fost Rașca) Galați, Strada Portului. Brăila, Strada Regală.
 REPRESENTANȚI GENERALI AI FABRICELI
GANZ & Comp.
 Mașini de Morărie din cele mai moderne
 Tot felul de mașini de curățit și spălat grîu, Valturi, Burate obicnuite și centrifugale. — Burate orientale (Plansichter).
 Mașini de curățit grîșuri, de amestecat făina, etc., etc.
 Mașini pentru fabricațiune de: Ciment, Var și Ipsos
 Mașini pentru fabricațiune de celuloză și hîrte
 Turbine verticale și orizontale după patentele proprie, pentru ori-ce cantitate și cădere de apă
Pluguri cu Aburi
 Motori de gaz și de petroleu. — Mașini de electricitate.
 Mașini dinamo-electrice de curente continue, alternative și alte sisteme.
 Electromotori, Transformatori și ori-ce mașini de electricitate pentru Mine, Elevat, etc. — Toate obiectele pentru luminatul electric
 Turnătorie specială de fontă tare și de oțel
 VAGOANE pentru Căi ferate, de lux, de persoane și de mărfuri
ROATE COMPLETE pentru Vagoane de drumuri de fier principale, vicinale și industriale
INIMI pentru încreșcări de sine
MORI SISTEMATICE cu PLECTEI
 Fabrici de CELULOZA și de HARE
 LUMINA ELECTRICA. — CĂI FERATE ELECTRICE. — TRANSMISIUNI de putere ELECTRICA după sistemul propriu, METALURGIE ELECTRICA.

Vechia și Renumita
Fabrică de Trăsuri
H. I. RIEBER
 SA MUTAT IN
 Str. Romulus, No. 11

 Local cu ATELIERE mari, speciale, pentru a corespunde întinderii ce a luat fabrica mea.
 Prevăzîndu-mă cu materiale fine și cu lucrători specialiști, sunt în masură a efectua ori-ce comande de Trăsuri
Cupeuri
Gabriolete
Breacuri, etc.
 după cele mai noul modele, rivalizînd cu produsele similare din străinătate.
 O expoziție permanentă de trăsuri gata stă tot-d'a-una la dispoziția onor. clienți.